

Proa

Jo
Nesbø

Eclipsi

Harry Hole no s'ha enfrontat mai
amb un assassí com aquest.

Traducció de Laura Segarra Vidal

JO NESBØ

ECLIPSI

Traducció del noruec
de Laura Segarra Vidal

Proa

Proa
A Tot Vent

Primera edició: març del 2023

Títol original: *Blodmâne*

© Jo Nesbø, 2023
Publicat per acord amb Salomonsson Agency.

© de la traducció: Laura Segarra Vidal, 2023

Amb el suport del Departament de Cultura.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Drets exclusius d'aquesta edició:

Raval Edicions SLU, Proa
Diagonal, 662-664
08034 Barcelona
www.proa.cat

ISBN: 978-84-19657-01-5

DIPÒSIT LEGAL: B. 5344-2023

Composició: Grup62

La lectura obre horitzons, iguala oportunitats i construeix una societat millor.

La propietat intel·lectual és clau en la creació de continguts culturals perquè sosté l'ecosistema de qui escriu i de les nostres llibreries.

En comprar aquest llibre contribuïu a mantenir aquest ecosistema viu i en creixement.

A Grup62 agraiem que ens ajudeu a donar suport així a l'autonomia creativa d'autores i autors perquè puguin continuar desenvolupant la seva funció.

Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra. Podeu contactar amb CEDRO a través del web www.conlicencia.com o per telèfon al 91 702 19 70 / 93 272 04 47.

CAPÍTOL 1

DIVENDRES

Eren les vuit en punt, feia mitja hora que el sol de setembre s'havia post a Oslo i ja feia estona que les criatures de tres anys se n'haurien d'haver anat a dormir.

La Katrine Bratt va sospirar i va xiuxiuejar al telèfon.

—Que no et pots adormir, reiet?

—La iaia no se sap la cançó —va dir el nen, i va moquejar—. On ets, *ala*?

—Havia d'anar a la feina, reiet, però tornaré a casa de seguida. Vols que la mare et canti una miqueta?

—Sí.

—Però llavors has de tancar els ulls.

—Sí.

—La del Blåmann?

—Sí.

La Katrine va començar a cantar aquella tonada malencònica amb un to de veu baix i profund.

Blåmann, Blåmann, el meu boquet, pensa en el teu amiguet.

No tenia ni la més petita idea de per què feia més d'un segle que als nens els encantava agafar el son al compàs d'aquella cançó de bressol que explicava la història d'un nen angoixat que es demana per què el Blåmann, el seu boc favorit, no ha tornat a casa de pasturar, i que tem que l'hagi enxampat l'os i que sigui mort i malmenat en algun lloc de la muntanya.

Malgrat això, després de només una estrofa ja va sentir que en Gert respirava de manera més uniforme i profunda, i

després de la següent va sentir el xiuxiueig de la sogra pel telèfon.

—Ja s'ha adormit.

—Gràcies —va dir la Katrine, que duia tanta estona a la gatzoneta que va haver de posar una mà a terra—. Vindré tan aviat com pugui.

—Pren-te el temps que calgui, reina. I soc jo qui t'ha d'agrair que ens vulguis tenir aquí. Saps? S'assembla molt a en Bjørn quan dorm.

La Katrine es va empassar la saliva. Com de costum, era incapaç de contestar-li res quan li deia aquelles coses. No perquè no trobés a faltar en Bjørn, no perquè no s'alegrés que els pares d'en Bjørn el veiessin en en Gert. Sinó perquè simplement no era veritat.

Es va concentrar en el que tenia al davant.

—Quina cançó de bressol més crua —va dir en Sung-min Larsen, que s'havia atansat i s'havia acotxat al seu costat—. «Potser ara ets mort?»

—Ja ho sé, però no en vol sentir cap altra —va fer la Katrine.

—Ja, doncs així ves quin remei —va dir el seu col·lega amb un somriure.

La Katrine va assentir amb el cap.

—Has pensat mai que quan som petits esperem rebre l'amor incondicional dels nostres pares sense donar-los res a canvi? Que de fet som uns paràsits? Però llavors ens fem grans i les coses canvien del tot. Quan creus que passa, que deixem de creure que els altres ens poden estimar de manera incondicional només per ser qui som?

—Quan ho va deixar de creure ella, vols dir?

—Sí.

Van acotar la vista per mirar el cadàver d'aquella jove estès sobre el sotabosc. Els pantalons i les calces estaven abaixats fins als turmells, però la cremallera de la jaqueta prima de plomes

estava tancada fins a dalt. La cara, orientada cap al cel estelat, semblava blanca com la calç sota la resplendor dels focus que la gent del grup de la Científica havia col·locat entre els arbres. El maquillatge, que semblava que se li havia escorregut i solidificat unes quantes vegades, dibuixava uns solcs. Els cabells, rossos a còpia de productes químics, estaven enganxats a un costat de la cara. Tenia els llavis farcits de silicona, i les pestanyes falses li sobresortien com un ràfec dalt d'un dels ulls, que estava enfonsat a la conca i mirava enterbolit més enllà d'ells. I també dalt de l'altre ull, que no hi era; tan sols hi havia una conca buida. Potser tots aquells materials sintètics amb prou feines biodegradables havien fet que el cadàver s'hagués conservat tan bé, malgrat tot.

—Suposo que és la Susanne Andersen —va dir en Sung-min.

—Jo també —va fer la Katrine.

Aquells dos investigadors provenien de departaments diferents: ella, de la Unitat de Delictes Violents del districte policial d'Oslo, i ell, de la Kripos. La Susanne Andersen, de vint-i-sis anys, duia disset dies desapareguda i havia sigut vista per últim cop per una càmera de videovigilància de l'estació de metro de Skullerud, a uns vint minuts a peu d'on eren ara. L'únic rastre de l'altra desapareguda, la Bertine Bertilsen, de vint-i-set anys, era el seu cotxe, que havien trobat abandonat en un aparcament a Grefsenkollen, una zona de senderisme a l'altra punta de la ciutat. La dona que tenien al davant tenia els cabells rossos, cosa que concordava amb les imatges de la càmera de videovigilància de la Susanne, mentre que la Bertine, segons familiars i amics, ara era castanya. A més, el cadàver no tenia cap tatuatge a la part inferior del cos, mentre que se suposava que la Bertine en tenia un —un logotip de Louis Vuitton— al turmell.

Fins ara havien tingut un mes de setembre relativament fresc i sec, i les alteracions de color que presentava la pell del cadàver —blau, morat, groc, marró— podien quadrar amb la

possibilitat que hagués estat a la intempèrie durant gairebé tres setmanes. El mateix es podia dir de la pudor causada pels gasos produïts pel cos, que amb el temps traspuava a través de tots els orificis. La Katrine també s'havia fixat en la capa blanca de pèls fins sota les fosses nasals: fongs. Dins de la gran ferida del coll, un tou de larves de mosca de color blanc groguenc es cargolaven a cegues. La Katrine ho havia vist tan sovint que ja no hi reaccionava de cap manera especial. Al cap i a la fi, les mosques blaves —segons deia textualment en Harry— són tan fidels com els aficionats del Liverpool. Apareixen en un termini d'una hora, amb independència del moment, el lloc, el clima i el vent, atretes per l'olor de trisulfur de dimetil que el cos comença a desprendre des de l'instant de la mort. Les femelles ponen els ous i al cap d'uns dies les larves surten dels ous i comencen a afartar-se de la carn que es podreix. Es transformen en pupes, aquestes pupes esdevenen mosques que busquen cadàvers per pondre-hi els ous, i al cap d'un mes ja han arribat al final de la seva vida i es moren. Així és el seu cicle. «No gaire diferent del nostre», va pensar la Katrine. «O més ben dit, no gaire diferent del meu».

La Katrine va mirar al voltant. Els tècnics de la Científica vestits de blanc es movien com fantasmes silenciosos entre els arbres i projectaven ombres esgarrifoses cada cop que es disparaven els flaixos de les seves càmeres. Aquell bosc era gran. Bàsicament, la zona boscosa d'Østmarka continuava quilòmetre rere quilòmetre fins a Suècia. El cadàver l'havia trobat un home que feia fúting. En concret, el seu gos, que anava sense corretja i havia sortit del caminet de grava estret i s'havia endinsat al bosc. Ja era fosc i aquell home, que corria amb una llanterna frontal, havia seguit el gos, cridant-lo, i al final l'havia trobat remenant la cua al costat del cadàver. Bé, allò de remenar la cua no s'esmentava enlloc, però la Katrine s'imaginava que havia anat així.

—Susanne Andersen —va xiuxiuejar, sense saber ben bé a

qui l'hi deia. Potser a la morta, com una mena de consol i de confirmació que finalment l'havien trobat i identificat.

La causa de la mort semblava evident. El tall que havia seccionat la gola de la Susanne Andersen li travessava el coll esvelt com si fos un somriure. Probablement bona part de la sang havia fet d'aliment per a les larves de mosca, insectes diversos i potser altres animals, però així i tot la Katrine va veure rastres d'esquitxades de sang al bruc i en un dels troncs dels arbres.

—Assassinada in situ —va dir.

—Això sembla —va dir en Sung-min—. Creus que la va violar? O que només va abusar d'ella després de matar-la?

—Que va abusar d'ella després —va contestar la Katrine, i va il·luminar amb la llanterna les mans de la Susanne—. No té cap unglya trencada ni hi ha senyals de lluita. Però intentaré que l'Institut de Medicina Forense faci una autòpsia preliminar del cadàver aquest cap de setmana i a veure què en pensen.

—I l'autòpsia completa?

—Probablement no la tindrem almenys fins dilluns.

En Sung-min va sospirar.

—Vaja, doncs m'imagino que només és qüestió de temps que trobem la Bertine Bertilsen violada i degollada en algun lloc de Grefsenkollen.

La Katrine va assentir amb el cap. Ella i en Sung-min s'havien anat coneixent millor al llarg de l'últim any i ell li havia confirmat la seva reputació com un dels millors investigadors de la Kripós. Molts opinaven que es faria càrrec de la direcció del Departament d'Investigacions de la Kripós el dia que l'Ole Winter plegués, i que a partir d'aquell moment aquell departament tindria un cap molt millor. Podia ser, però també hi havia qui manifestava un cert escepticisme davant la possibilitat que el principal organisme d'investigació del país l'encapçalés un sud-coreà adoptat i gai que es vestia com la classe alta anglesa. La caçadora clàssica de tweed i les botes d'ant contrastaven d'allò més amb la jaqueta fina de plomes Patagonia i les

vambes amb Gore-Tex de la Katrine. En Bjørn en deia *gorp-core*; segons havia entès ella, una tendència internacional que consistia a anar al pub vestit com si haguessis d'anar a fer muntanya. Ella en deia «adaptació a la vida de mare d'un nen petit». Probablement havia de reconèixer, però, que aquell estil de vestir més discret i pràctic també es devia al fet que ja no era aquella jove promesa rebel de la investigació, sinó la cap de la Unitat de Delictes Violents.

—Què creus que és, això? —va dir en Sung-min.

Sabia que estava pensant el mateix que ella. I que cap dels dos no tenia la intenció de dir aquella paraula en veu alta. Encara no. La Katrine es va escurar el coll.

—Abans hem de bregar amb el que tenim aquí i esbrinar què ha passat.

—Conforme.

La Katrine tenia l'esperança de sentir sovint aquell «Conforme» per part de la Kripos en endavant. Estava encantada per tota l'ajuda que poguessin rebre, és clar. Els de la Kripos els havien informat que estaven preparats des del moment en què es va notificar la desaparició de la Bertine Bertilsen, exactament una setmana després de la Susanne i en circumstàncies molt semblants. Totes dues dones havien sortit un dimarts al vespre sense explicar què anaven a fer ni on es dirigien a cap de les persones amb què havia parlat la policia i no havien tornat a aparèixer. A més, hi havia altres circumstàncies que les unien. Arran d'això, la policia va deixar de banda la teoria principal que la Susanne podia haver patit un accident o haver-se suïcidat.

—Perfecte, doncs quedem així —va dir la Katrine, i es va aixecar—. Vaig a donar-ne part a la cap.

La Katrine es va haver d'estar una estona dreta per recupear la sensació a les cames. Va fer llum amb el mòbil per veure que trepitjava més o menys les mateixes petjades que havien deixat en venir cap a l'escenari del crim. Quan va passar a l'ex-

terior de les cintes per acordonar la zona, que estaven esteses entre els arbres, va pitjar les primeres lletres del nom de la cap de la policia judicial del districte d'Oslo. La Bodil Melling va contestar després de tres timbres.

—Soc la Bratt. Em sap greu trucar-te tan tard, però sembla que hem trobat una de les dues dones desaparegudes. Assassinada, li han tallat el coll, sembla que la sang ha sortit a raig de la caròtide, probablement l'han violat o han abusat d'ella. Estem força segurs que és la Susanne Andersen.

—Quina llàstima —va fer la Melling.

Ho va dir amb un to indiferent i a l'instant la Katrine es va imaginar la cara inexpressiva, la indumentària incolora, el llenguatge corporal impàvid i les més que probables vida familiar sense conflictes i vida sexual sense emoció de la Bodil Melling. L'únic que havia esbrinat que desencadenava alguna cosa en la nova cap era el despatx del cap superior de la policia del districte, que aviat quedaria vacant. No és que la Melling no estigués qualificada, però a la Katrine li feia l'efecte que era insuportablement avorrida. Defensiva. Covarda.

—Convoques tu la roda de premsa? —va preguntar la Melling.

—D'acord. Vols...?

—No, fins que no tinguem la confirmació definitiva de la identitat del cadàver, te n'encarregues tu.

—Juntament amb la Kripes, doncs? Tenen gent al lloc dels fets.

—Sí, perfecte. Si no vols res més, tenim convidats.

Durant la pausa que va seguir, la Katrine va sentir una xerradissa fluixeta de fons. Semblava un intercanvi d'opinions afable, és a dir, un d'aquells en què hi ha consens total, en què un dels interlocutors es limita a confirmar i a aprofundir en el que acaba de dir l'altre. Establir lligams en contextos socials. Així era com li agradaven les coses a la Bodil Melling. Segur que s'empiparia si la Katrine li tornava a treure el tema. La

Katrine l'hi havia proposat tan bon punt es va denunciar la desaparició de la Bertine Bertilsen i es va plantejar la sospita que les dues dones podien haver sigut assassinades pel mateix home. Tampoc no arribaria enlloc, ara. La Melling l'havia avisat de manera ben clara. Bàsicament, no hi havia res a parlar. La Katrine hauria de deixar-ho córrer.

—Només una cosa —va dir. Va deixar aquelles paraules penjades en l'aire i va respirar fondo.

La cap de la policia judicial se li va avançar.

—La resposta és no, Bratt.

—Però és l'únic especialista que tenim en el tema. I el millor.

—I el pitjor. A més, ja no el tenim. Gràcies a Déu.

—La premsa el reclamarà, ens preguntaran com és que no...

—Llavors els dius la veritat, que no sabem on és. En vista del que li va passar a la seva dona, sumat a la seva naturalesa inestable i al seu alcoholisme, tampoc no em puc imaginar que rutllés en una investigació d'homicidi.

—Crec que sé com el puc trobar.

—Deixa-ho estar, Bratt. Si comences a recórrer a antics herois tan bon punt la situació es complica una mica, fa l'efecte que menysprees de manera implícita la gent de què de fet disposes a la Unitat de Delictes Violents. Com creus que afectarà l'autoestima i la motivació d'aquestes persones si expliques que vols arreplegar una ruïna humana a qui se li ha retirat la placa? Això és el que s'anomena mala gestió, Bratt.

—Entesos —va dir la Katrine, i es va empassar la saliva.

—Perfecte, valoro molt que et sembli bé. Volies res més?

La Katrine hi va rumiar. Així que resultava que la Melling es deixava provocar i treia una mica les ungles, malgrat tot. Que bé. Va mirar la mitja lluna que penjava dalt de les capçades dels arbres. Anit, l'Arne, el jove amb qui sortia des de feia gairebé un mes, li havia explicat que d'aquí a dues setmanes hi hauria un eclipsi total de lluna, l'anomenada lluna de sang, i que haurien de celebrar l'ocasió. La Katrine no tenia ni la més

petita idea de què era una lluna de sang, però pel que semblava era un fenomen que passava cada dos o tres anys, i l'Arne estava tan entusiasmada que no es va veure amb cor de dir-li que potser no haurien de fer plans per a una cosa que quedava tan lluny com dues setmanes, ja que amb prou feines es coneixien encara. La Katrine no havia tingut mai por dels conflictes ni de ser directa, trets que potser havia heretat del seu pare, un policia de Bergen que havia tingut més enemics que dies de pluja tenia la ciutat, però havia après a triar les seves batalles i el moment per lliurar-les. Però ara que hi havia rumiat, es va adonar que, a diferència de l'enfrontament amb un home amb qui no sabia si tenia cap futur, aquest l'havia d'escometre. No el podia deixar per a més endavant.

—Només una cosa més —va dir la Katrine—. Et sembla bé si també dic això a la roda de premsa si algú ho pregunta? O als pares de la pròxima noia que assassinin?

—Dir què?

—Que el districte policial d'Oslo rebutja l'ajuda de l'home que ha esclarit tres casos d'assassinat en sèrie a Oslo i n'ha enxampat els autors. Perquè considerem que pot afectar l'autoestima d'un grapat de col·legues.

Es va fer una pausa llarga i ara la Katrine ja no sentia cap conversa de fons. Al final, la Bodil Melling es va escurar el coll.

—Saps què, Katrine? Has treballat molt de temps i molt de valent en aquest cas. Fes la roda de premsa, dorm bé aquest cap de setmana i ja parlarem dilluns.

Van penjar i la Katrine va trucar a l'Institut de Medicina Forense. En comptes d'anar per la via oficial, va adreçar-se directament a l'Alexandra Sturdza, la jove forense que no tenia ni parella ni fills ni seguia un horari laboral estricte. I efectivament, l'Sturdza li va contestar que ella i un col·lega donarien un cop d'ull al cadàver al llarg de l'endemà.

En acabat, la Katrine es va quedar mirant la morta. Potser perquè en un món d'homes havia arribat on era sense ajuda de

ningú, no havia sigut mai capaç de desfer-se del menyspreu que sentia per les dones que se supeditaven voluntàriament als homes. La circumstància que unia la Susanne i la Bertine no era només que vivien dels homes, sinó que havien compartit el mateix, el magnat immobiliari Markus Røed, que els treia més de trenta anys. La vida i l'existència d'aquestes noies es basaven en el tret comú que altres persones, homes amb diners i feines que elles no tenien, les mantinguessin. El que els donaven a canvi eren el seu cos, la seva joventut i la seva bellesa. I —si és que la relació s'exposava al públic— que l'hoste escollit pogués gaudir de l'enveja dels altres homes. A diferència d'un fill, però, les dones com la Susanne i la Bertine havien de viure amb la certesa que aquell amor no era incondicional. Tard o d'hora l'hoste les deixaria de banda i haurien de trobar un altre home de qui es poguessin aprofitar. O que s'aprofités d'elles, segons com es mirés l'assumpte.

Era amor, això? O: també era amor, això? Per què no? Només perquè era tan i tan depriment pensar-hi?

Entre els arbres, en direcció al caminet de grava, la Katrine va veure la llum blava de l'ambulància, que havia arribat silenciosament. Pensava en en Harry Hole. Sí, n'havia rebut senyals de vida a l'abril; ves per on, en una postal amb una foto de Venice Beach, amb mata-segells de Los Angeles. Com el dring del sonar d'un submarí a les profunditats. El missatge era breu. «Envia diners». Se suposava que era una broma, però no n'estava gaire segura. D'ençà d'aquell dia, silenci.

Silenci total.

Li va venir al cap l'última estrofa de la tonada, la que no havia arribat a cantar.

Blåmann, Blåmann, contesta'm, va, esbiega i digue'm com estàs.

No et moris encara, Blåmann del meu cor, no deixis el teu amiguèt sol.